УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

УПУТСТВО ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију:

26.3.2014. Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. **Др Зорица Ковачевић**, доцент (датум избора у звање доцента 27.11.2012.), ужа научна област Скандинавистика, предмет Скандинавистика, Филолошки факултет Универзитета у Београду
2. **Др Весна Половина**, редовни професор (датум избора у звање редовног професора 18.05.2001.), ужа научна област Општа лингвистика, предмет Општа лингвистика, Филолошки факултет Универзитета у Београду
3. **др Јелена Филиповић**, редовни професор (датум избора у звање редовног професора 7.12.2010.) ужа научна област Хиспанистика, Филолошки факултет Универзитета у Београду
4. **Др Зорка Кашић**, редовни професор (датум избора у звање редовног професора 04.11.2002.), ужа научна област Лингвистика, предмет Лингвистика, Фонетика), Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду
5. **Др Борко Ковачевић**, доцент (датум избора у звање доцента 27.11.2012.), ужа научна област Општа лингвистика, предмет Општа лингвистика, Филолошки факултет Универзитета у Београду

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Доријан, Флоријан, Хајду

2. Датум рођења, општина, република:

30.04.1980. Београд, Савски венац, Србија

3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе:

11.11.2009. Универзитет у Београду, Филолошки факултет, назив теме мастер рада: „Комбинације речи и њихове колокативне особине у српском и шведском језику“

4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:

Мастер филолог

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

„Нестандардни говор у шведском и српском: упоредна социолингвистичка и семантичка студија“

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација МА Доријана Хајдуа „Нестандардни говор у шведском и српском: упоредна социолингвистичка и семантичка студија“ има 229 страна и подељена је у девет

поглавља: 1. Увод (стр. 1-5), 2. Преглед досадашњих истраживања: теоријски оквир – нестандардни говор и теорије о модификацији говора (стр. 6-37), 3. Владајући културни модели у шведском и српском друштву и њихов утицај на тематику коју изрази нестандардног говора обрађују (стр. 38-73), 4. Псовке у речницима (стр. 74-84), 5. Анкета. Истраживање увредљивих израза и псовки (стр. 85-130), 6. Прагматични (конотативни) еквивалент. Основна теорија заснована на емпиријском истраживању конотативне компоненте асоцијативног значења код израза нестандардног говора у шведском и српском језику (стр. 131-154), 7. Детаљна анализа категорија нестандардног говора из социолингвистичке и семантичке перспективе, као и перспективе прагматичне (конотативне) еквиваленције (стр. 155-206), 8. Сопствена дисфемизација (стр. 207-211) и 9. Закључак (212-215), након чега следи: Литература (стр. 216-223), Прилог 1: анкета на шведском језику (стр. 223-225), Прилог 2: анкета на српском језику (стр. 226-228), Биографија аутора (стр. 229).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У уводним поглављима (1-2), која представљају теоријски оквир наведене дисертације, дефинишу се предмет и циљеви истраживања. Предмет истраживања јесте нестандардни говор (увредљиви изрази и псовке) у шведском и српском језику, из социолингвистичке и семантичке перспективе, док су циљеви дисертације: обрађивање теме која досад није обрађивана комбинацијом наведених теоријских модела, свеобухватно објашњење категорија израза нестандардног говора, али и услова за њихов настанак и развој, и социолингвистичких разлога за њихову употребу у свакодневним говорним ситуацијама, као и еквивалената на другом језику.У поглављу 3 се, подокриљемкогнитивнеантропологијеитеоријеокултурниммоделима, тражиодговорнапитањезаштоушведскомисрпскомпостојеајснеразликеутематицикојуизразинестандардногговораобрађујуипрактичногнепостојањапоследичногпосредногврећањапомињањемчланова породицеушведскомјезику.

Наконобимнеанализефакторакојисудовелидоразвојаразличитихкултурнихмодела, наовопитањесенудииодговор. У поглављу 4 се представља прво истраживање које обухвата анализу и поређење односа речника шведског и српског језика према опсценим лексемама. У поглављу 5 се представља друго, обимније емпиријско истраживање, урађено у облику анкете на матерњим говорницима шведског и српског језика. Резултати се детаљно излажу и анализирају. У шестом поглављу се представља теорија о прагматичној (конотативној) еквиваленцији, заснована на поменутом емпиријском истраживању фреквенције употребе израза нестандардног говора у свакодневним говорним ситуацијама. У поглављу 7 прави се детаљан преглед и анализа корпуса, по категоријама, гледано и социолингвистичке и семантичке перспективе, али и перспективе прагматичне еквиваленције, уз додатни осврт на погрешну употребу ових израза у страном језику. У осмом поглављу представља се теорија о сопственој дисфемизацији, односно о разлозима за употребу увредљивих израза за себе и припаднике сопствене групе. У поглављу 9 се износе закључци у вези са потребом изучавања прагматичног еквивалента код израза са конотативном компонентом асоцијативног значења, о значају познавања ове теорије и могућностима њене примене. Закључак је заснован на консултованој литератури, анализи корпусног материјала, али и на резултатима емпиријског истраживања.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији уз напомену:

Навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

Доријан Ф. Хајду „Прагматични еквивалент. Теорија заснована на истраживању српских и шведских увредљивих израза“ Анали Филолошког факултета, књига 24, свеска II, Београд 2012,

стр. 47-58
Доријан Хајду „Сопствена дисфемизација: о разлозима за употребу увредљивих термина за сопствену групу“ (Зборник са међународне конференције „Језик, култура, маргинализација“, 2014 – рад је уредништво прихватило за штампу; потврда достављена у прилогу)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

На основу коришћене литературе, анализе корпусног материјала и резултата сопствених емпиријских истраживања, у наведеној докторској дисертацији се закључује да је традиционалнаидиоматскаеквивалентност,када су у питању изрази нестандардног говора шведског и српског језика, у великој мери непотпуна и недовољна да се пренесу све компоненте значења које ови изрази садрже. При томе се, пре свега, мисли на конотативно, и последично томе, намеравано и протумачено значење. Увођењем категорије прагматичне (конотативне) еквиваленције, засноване на емпиријски израчунатој фреквенцији употребе ових израза у свакодневним говорним ситуацијама у шведском и српском језику, али и повезивањем са социолингвистичким теоријама о модификацији говора и теоријом о културним моделима, остварује се додатни корак у анализи израза нестандардногговора што омогућава потпуни увид како у семантичке, тако и у социолингвистичке и когнитивно-културолошке особине које ови изрази поседују. Примена ове теорије предлаже се у настави другог језика, двојезичним речницима, превођењу белетристике, али и у даљој анализи и разумевању когнитивних културних модела ових друштвених заједница.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА
НАПОМЕНА: Навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Кандидат је указао на потребу укључивања социолингвистичке и когнитивно-антрополошке перспективе приликом анализе израза нестандардног говора, односно оних израза који поседују конотативно значење. Захваљујући свом познавању поменутих областии шведског језика, кандидат је успешно анализирао велики број примера израза нестандардног говора, на начин на који то досад није рађено, укључујући у разматрање и социолингвистичке разлоге за употребу израза, њихову маркираност, као и владајуће културне моделе у поменутим друштвеним заједницама. Докторска дисертација МА Доријана Хајдуа је, гледано у целости, конзистентно, целовито и методолошки коректно дело. Наведена докторска дисертација резултат је истанчаног смисла за анализу који је кандидат показао. Резултати истраживања су презентовани јасно, прегледно и консеквентно, а богата референтна литература сведочи о доброј теоријској утемељености истраживања.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

Имајући у виду наведено, комисија у саставу: доц. др Зорица Ковачевић, ментор, проф. др Весна Половина, члан, проф. др Јелена Филиповић, члан, проф. др Зорка Кашић, члан,доц. др Борко Ковачевић, члан, **позитивно оцењује** докторску дисертацију **МА Доријана Хајдуа „Нестандардни говор у шведском и српском: упоредна социолингвистичка и семантичка студија“**, те предлаже да МА Доријан Хајду приступи усменој одбрани дисертације, након што извештај Комисије буде прихваћен од стране Наставно-научног већа Филолошког факултета и већа Друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

1. _____
   др Зорица Ковачевић, доцент, Филолошки факултет Универзитета у Београду

2. _____
   др Весна Половина, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду

3. _____
   др Јелена Филоповић, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду

4. _____
   др Зорка Кашић, редовни професор, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду

5. _____
   др Борко Ковачевић, доцент, Филолошки факултет Универзитета у Београду

PRILOG: MA Dorijan Hajdu, potvrda o prihvaćenom radu

From: Jezikknjiževnostmarginalizacija <jkmnis2013@gmail.com>
Date: 2014-03-16 13:26 GMT+01:00
Subject: JKM 2013 obavestenje

to: Ivana Stojanović Prelević <ivana.stojanovic.prelevic@filfak.ni.ac.rs>

bcc: dorijan.hajdu@gmail.com

Postovani,

sa zadovoljstvom Vas mozemo obavestiti da je Vas rad prihvacen za stampu u zborniku radova sa konferencije *Jezik, Knjizevnost, Marginalizacija*. Zbornik ce iz stampe izaci za nasu predstojecu konferenciju *Jezik, Knjizevnost, Diskurs*.

Srdacan pozdrav,

Organizacioni odbor JKM Nis 2013